

Suvestinė redakcija nuo 2024-02-10

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-11-14, i. k. 2019-18202

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL PSICHOTERAPIJOS PASLAUGŲ TEIKIMO IR APMOKĖJIMO PRIVALOMOJO
SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO LĖŠOMIS TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2019 m. lapkričio 13 d. Nr. V-1292
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 25 straipsnio 1 dalimi:

1 T v i r t i n u Psichoterapijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašą.

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PSICHOTERAPIJOS PASLAUGŲ TEIKIMO IR APMOKĖJIMO PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO FONDO BIUDŽETO LĖŠOMIS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Psichoterapijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato psichoterapijos paslaugų teikimo vaikams ir paaugliams bei suaugusiesiems, kuriems diagnozuotas psichikos ir elgesio sutrikimas (toliau – pacientas), tvarką, reikalavimus psichoterapijos paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – ASPI) asmens sveikatos priežiūros specialistams, patalpoms bei psichoterapijos paslaugų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšomis tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **Grupinės psichoterapijos seansas** – psichoterapijos metodas, kai psichoterapijos metodą taikantis asmuo vienu metu bendrauja su grupe pacientų.

2.2. **Individualios psichoterapijos seansas** – psichoterapijos metodas, kai psichoterapijos metodą taikantis asmuo tiesiogiai bendrauja su pacientu.

2.3. **Psichoterapinė konsultacija** – gydytojo psichoterapeuto ar gydytojo psichiatro, ar gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro konsultacija, kurios metu jis pacientą ištiria ir su pacientu aptaria ir nustato psichoterapijos metodo taikymo poreikį, taikytinų psichoterapijos seansų rūšį (individualios, šeimos ar grupinės), jų dažnį ir kitus su psichoterapijos metodo taikymu susijusius aspektus bei esant poreikiui paskiria psichoterapijos seansus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1724](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-26, i. k. 2021-16467

2.4. **Psichoterapijos metodas** – pagalbos pacientui būdas, taikomas įvairios kilmės asmenybės, elgesio ar emocinės būsenos sutrikimams koreguoti, kurio metu vyksta specifinis paciento ir psichoterapijos metodą taikančio asmens sveikatos priežiūros specialisto bendravimas, siekiant sušvelninti arba panaikinti psichikos ir elgesio sutrikimo simptomus, pakeisti sutrikusio elgesio modelius ar požiūrius, pasiekti didesnę paciento emocinę brandą, geresnę psichikos sveikatą bei subjektyvią gerovę.

2.5. **Psichoterapijos paslauga** – psichoterapinė konsultacija ir (ar) psichoterapijos seansai.

2.6. **Šeimos ar poros psichoterapijos** (toliau – šeimos psichoterapija) **seansas** – psichoterapijos metodas, kai psichoterapijos metodą taikantis asmuo tiesiogiai bendrauja su pacientu ir vienu ar keliais jo artimaisiais ar kartu gyvenančiais asmenimis.

2.7. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatyme ir kituose sveikatos priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

2¹. Patalpos, kuriose teikiama psichoterapijos paslauga, turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. V-737 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47:2011 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. V-946 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47-1:2020 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: infekcijų kontrolės reikalavimai patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus.

Papildyta punktu:

Nr. [V-1724](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-26, i. k. 2021-16467

II SKYRIUS

PSICHOTERAPIJOS PASLAUGŲ SUAUGUSIESIEMS IR VAIKAMS TEIKIMO TVARKA

3. Psichoterapijos paslaugos teikiamos ASPĮ, turinčiose įstaigos asmens sveikatos priežiūros veiklos licenciją, suteikiančią teisę teikti ambulatorines psichoterapijos paslaugas. Įstaigos asmens sveikatos priežiūros veiklos licencijoje nurodoma, kokias psichoterapijos paslaugas turi teisę teikti ASPĮ: psichoterapinę konsultaciją ar psichoterapijos seansus, ar psichoterapinę konsultaciją ir psichoterapijos seansus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1724](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-26, i. k. 2021-16467

4. Individualios ar šeimos psichoterapijos seansai arba grupinės psichoterapijos seansai taip pat gali būti skiriami ir (ar) atliekami ASPĮ, turinčiose įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją, suteikiančią teisę teikti dienos stacionaro, psichosocialinės reabilitacijos arba stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai numato šių paslaugų teikimą reglamentuojantys teisės aktai. Šiame punkte nurodytu atveju psichoterapijos seansus skiria gydytojas psichiatras ar gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras, teikiantis dienos stacionaro, psichosocialinės reabilitacijos ar stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

4¹. Individualios ar šeimos psichoterapijos seansai arba grupinės psichoterapijos seansai gali būti skiriami, kai pagal psichikos ir elgesio sutrikimą pacientui tikslingas pirmaeilis nemedikamentinis gydymas arba paskirtas medikamentinis ambulatorinis gydymas vertinamas kaip neefektyvus ir tikslingas kompleksinis medikamentinis ir psichoterapinis gydymas.

Papildyta punktu:

Nr. [V-1103](#), 2022-06-17, paskelbta TAR 2022-06-17, i. k. 2022-13133

4². Psichoterapijos paslaugų teikimo kontraindikacijos:

4².1. pacientas atsisako psichoterapinio gydymo arba nėra jam motyvuotas;

4².2. esant šioms sveikatos būklėms:

4².2.1. ūminei psichozei;

4².2.2. ryškiam mąstymo formos ir (ar) turinio sutrikimui ar ryškiems negatyviems simptomams;

4².2.3. psichomotoriniam sujaudinimui arba sutrikusiai impulsų kontrolei;

4².2.4. organiniams psichikos sutrikimams;

4².2.5. protiniam atsilikimui;

4².2.6. manijos būsenai;

4².2.7. Neteko galios nuo 2024-02-10

Papunkčio naikinimas:

Nr. [V-173](#), 2024-02-08, paskelbta TAR 2024-02-09, i. k. 2024-02515

4².2.8. aktyviam piktnaudžiavimui psichoaktyviosiomis medžiagomis;

4².3. pacientas negeba arba nesutinka laikytis psichoterapijos susitarimų, būtinų taikant psichoterapijos metodą (konfidencialumo, punktualumo, drausmės ar kt.).

Papildyta punktu:

Nr. [V-1103](#), 2022-06-17, paskelbta TAR 2022-06-17, i. k. 2022-13133

4³. Teikiant psichoterapijos paslaugą savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims, vadovaujamosi Pagalbos savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. liepos 26 d. įsakymu Nr. V-859 „Dėl Pagalbos savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, IX skyriaus nuostatomis.

Papildyta punktu:

Nr. [V-173](#), 2024-02-08, paskelbta TAR 2024-02-09, i. k. 2024-02515

5. Taikyti individualios, šeimos psichoterapijos ar grupinės psichoterapijos seansus gali:

5.1. gydytojas psichoterapeutas;

5.2. esant Aprašo 2.3 papunktyje vieno iš nurodytų gydytojų siuntimui (paskyrimui), bet kurios profesinės kvalifikacijos gydytojas, slaugytojas, akušeris, medicinos psichologas, įgijęs teisę taikyti psichoterapijos metodą Aprašo 6 punkte nustatyta tvarka (toliau – asmens sveikatos priežiūros specialistas, įgijęs teisę taikyti psichoterapijos metodą).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1724](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-26, i. k. 2021-16467

6. Asmens sveikatos priežiūros specialistas įgyja teisę taikyti psichoterapijos metodą:

6.1. pabaigęs Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ar Vilniaus universiteto patvirtintą ne mažesnės nei 3 metų trukmės Psichoterapijos metodo mokymo programą bei turintis tai patvirtinantį pažymėjimą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1](#), 2020-01-02, paskelbta TAR 2020-01-02, i. k. 2020-00018

6.2. užsienio valstybės universitete pabaigęs psichoterapijos metodo mokymo programą, atitinkančią Aprašo 6.1 papunktyje nurodytos programos trukmę ir turinį.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1](#), 2020-01-02, paskelbta TAR 2020-01-02, i. k. 2020-00018

Nr. [V-1724](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-26, i. k. 2021-16467

7. Gydytojas psichoterapeutas po psichoterapinės konsultacijos individualios ar šeimos psichoterapijos seansus ar grupinės psichoterapijos seansus gali taikyti pats arba jis gali paskirti šiuos seansus taikyti asmens sveikatos priežiūros specialistui, įgijusiam teisę naudoti psichoterapijos metodą.

8. Gydytojas psichoterapeutas ar asmens sveikatos priežiūros specialistas, įgijęs teisę taikyti psichoterapijos metodą, ne vėliau kaip per pirmus tris psichoterapijos seansus nustato psichoterapijos metodo taikymo tikslus ir planuojamą psichoterapijos seansų skaičių ir nurodo tai paciento medicinos dokumentuose. Šio punkto reikalavimai netaikomi psichoterapijos seansams, kuriuos skiria gydytojas psichiatras ar gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras, teikiant dienos stacionaro, psichosocialinės reabilitacijos ar stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

9. Iškilus diagnostikos, diferencinės diagnostikos ar gydymo koregavimo poreikiui, asmens sveikatos priežiūros specialistas, įgijęs teisę taikyti psichoterapijos metodą, siunčia pacientą konsultacijos pas psichoterapijos metodą skyrusį gydytoją.

10. Psichoterapijos paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti atskiras kabinetas su baldais ir įranga, pritaikytas suaugusiųjų ir / ar vaikų psichoterapijos paslaugoms teikti.

11. Individualios ar šeimos psichoterapijos seansai vyksta 2–8 kartus per mėnesį.

12. Psichoterapijos seansas (grupinės, individualios, šeimos) aprašomas formoje Nr. 025/a „Ambulatorinė asmens sveikatos istorija“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“, arba formoje 003/a „Gydymo stacionare ligos istorija“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. 364 „Dėl Lietuvos Respublikos gydytojo medicinos praktikos įstatymo“ (toliau bendrai – asmens sveikatos istorija), kurioje nurodomi psichoterapijos seanso rezultatai, kito psichoterapijos seanso data, įrašoma apie paciento neatvykimą arba neįvykusį šeimos ar grupinės psichoterapijos seansą, pažymima apie psichoterapijos seansus skyrusio gydytojo konsultacijos reikalingumą ir kt.).

13. Atliekant grupinės psichoterapijos seansus pildomas „Grupinės psichoterapijos seansų apskaitos žurnalas“ (laisva forma), kuriame registruojama grupės sudėtis (paciento vardas, pavardė, asmens sveikatos istorijos numeris), grupinių psichoterapijos seansų datos, jų trukmė bei grupės pacientų lankomumas, nurodoma seansą atlikusio asmens sveikatos priežiūros specialisto, įgijusio teisę taikyti psichoterapijos metodą, vardas, pavardė, pareigos.

III SKYRIUS

PSICHOTERAPIJOS PASLAUGŲ APMOKĖJIMO TVARKA IR BAZINĖS KAINOS

14. Psichoterapijos paslaugų, atitinkančių Apraše nustatytus reikalavimus, teikimo išlaidos apmokamos PSDF biudžeto lėšomis šia tvarka:

14.1. Už psichoterapinę konsultaciją mokama Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 329 „Dėl bazinių kainų patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

14.2. Už psichoterapijos seansus mokama tik po psichoterapinės konsultacijos, esant diagnozuotiems psichikos ir elgesio sutrikimams. Jeigu gydytojas psichiatras ar gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras konsultacijos metu skiria pacientui psichoterapijos seansus, pateikiama apmokėti šių tik gydytojų konsultacijos išlaidos.

14.3. PSDF biudžeto lėšomis mokama už 30 individualios arba šeimos psichoterapijos seansų vienam pacientui per kalendorinius metus. Įvertinus paciento sveikatos būklę ir esant būtinumui tęsti psichoterapijos metodo taikymą, gydytojo, skyrusio psichoterapijos metodo taikymą, sprendimu psichoterapijos seansai vieną kartą gali būti pratęsti papildomai skiriant ne daugiau kaip 10 individualios arba šeimos psichoterapijos seansų. Vieno individualios ar šeimos psichoterapijos seanso trukmė, įskaitant gydytojo psichoterapeuto ar asmens sveikatos priežiūros specialisto, įgijusio teisę taikyti psichoterapijos metodą, savarankišką praktikos refleksiją ir emocinį atsistatymą, yra 1 val. 20 min. (darbui su pacientui skiriama ne mažiau kaip 1 val.).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [V-1103](#), 2022-06-17, paskelbta TAR 2022-06-17, i. k. 2022-13133

14.4. PSDF biudžeto lėšomis mokama už kiekvieną pacientą, dalyvaujantį grupinės psichoterapijos seanse (ne daugiau kaip už 30 seansų per kalendorinius metus 1 pacientui). Mokama tik už faktiškai įvykusių grupinės psichoterapijos seansus. Grupėje turi būti ne mažiau kaip 4 ir ne daugiau kaip 10 pacientų. Jei į grupinės psichoterapijos seansą atvyksta mažiau kaip 3 pacientai, grupinės psichoterapijos seansas laikomas neįvykusių ir už jį iš PSDF biudžeto lėšų nemokama. Vieno grupinės psichoterapijos seanso trukmė 2 val.

14.5. Psichoterapijos paslaugos, teikiamos suaugusiems ir vaikams ar paaugliams apmokamos bazinėmis kainomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gegužės 9 d. įsakymo Nr. V-436 „Dėl Specializuotų ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų, kurių išlaidos apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis, ir jų bazinių kainų sąrašo patvirtinimo“.

15. Jeigu psichoterapijos metodai taikomi teikiant dienos stacionaro, psichosocialinės reabilitacijos bei stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, psichoterapijos metodų taikymo išlaidos įskaičiuotos į šiame punkte nurodytų asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazines kainas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1](#), 2020-01-02, paskelbta TAR 2020-01-02, i. k. 2020-00018

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. lapkričio 13 d. įsakymo Nr. V-1292 „Dėl Psichoterapijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1724](#), 2021-07-26, paskelbta TAR 2021-07-26, i. k. 2021-16467

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. lapkričio 13 d. įsakymo Nr. V-1292 „Dėl Psichoterapijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1103](#), 2022-06-17, paskelbta TAR 2022-06-17, i. k. 2022-13133

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. lapkričio 13 d. įsakymo Nr. V-1292 „Dėl psichoterapijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-173](#), 2024-02-08, paskelbta TAR 2024-02-09, i. k. 2024-02515

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. lapkričio 13 d. įsakymo Nr. V-1292 „Dėl Psichoterapijos paslaugų teikimo ir apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo